

Forfatter: Knudsen-Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Folk

Citation: Knudsen-Hjortø, Knud: "Folk", i Knudsen-Hjortø, Knud: *Folk*, 1903, s. 10. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_03-shoot-idm140364984989440/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Folk

den anden side. En ny omgang fallitter, og den visnede langsomt hen. I de gamle købmændsgårde flyttede detailister og små håndværkere ind, som lod bygningerne forfalde og dø ud. De fleste gamle huse, der nu står, er nye; de har fået alderdomssvækkeelse før tiden.

Men alligevel: optimisten, der kommer trillende på sin sikkelt lige ud af nutidens kultur og er lækkersulten efter små provinsbyers idyl, han behøver ikke at trille Sandørø forbi. Han styrer ud langs fjorden og trekker med sin maskine op på den højeste bakke, hvor forskønnelsesselskabet netop har anbragt en bænk til hans personlige afbenytelse. Det skal være en sommeraften. Han ser byen ligge i en dis så blå som røgen af den fineste havaneser; fra fabriksskorstenene ligger en lang fjerbusk strakt hen i luften, og de private huse ryger sig også en aftensigar. Toget løber ind og støder klumper af snehvid damp op, som straks fortieres af luften og forsvinder, men længere tilbage over jernbanen — på det sted, hvor syrboden sidst lå i maskinen — där ligger et stykke langagtigt, isoleret kulrog som en sort larve, der kravler langs ad horisonten. Hele byen ligger for ham med varme, røde tage og kolde, blå tage; stakke af grønne træer skubber deres brede rygge og deres spidse hætte op imellem. Byen er god nok fra denne bænk; man får den oven i købet to gange, ti den står på hodet i fjordens silkeblå vand, og det firkantede tårn synger med sin stærke metalrøst: Kirkeklokke, ej til hovedstæder — —

Solen går ned bag byen og lyser fred over det hele, men hør nu: en harmonika skräler larmende op og prostituerer sig ubekymret i stilbeden, som en, der på et stille, rørende sted siger noget gruelig latterligt med høj røst, men så blir den forskräcket over sig selv og tier stille igen, ganske fløv.

Fjorden spejler så sterk, at man slet ikke ser den

mere, kun engang imellem går en vindstribé henover, og et bælte mat vand ses midt i spejlet. Vandet smasker daempet mellem to sten; det er et stort dyr, der ligger og slikker sig.

Når solen er helt borte, ses byen kulsort, en takket stribé langs vandet, der saver et uregelmæssigt stykke ud af himlen. Vandet og himlen er ikke til at skælne fra hinanden, det gløder ovenover, og det gløder nedenunder, det aftar gulnende til bægge sider, og så blåner det, med grønt som overgang.

Nu ligger byen slet ikke på jorden længere; der er også himmel neden for den, den hænger jo i luften, en sort, symmetrisk silhuet, kirketårn opad, og kirketårn nedad, skorstenenes mørke linjer op i rødt og ned i rødt, og når øjet følger med fjorden udefter, blir silhuetten tyndere, en forsvindende landstribé med rødt under og rødt over rødmer selv langt hen i aftenen og ender til sidst som en stribé røg — —

Her sætter optimisten sig på sin maskine igen, ruller tilbage langs fjorden og kører forbi, videre, ind i landet.

